

CONSOLE EKRANI-6

CONSOLE EKRANI

✓ Diziler

KAZANIMLAR

- ✓ Çok boyutlu ve tek boyutları dizilerinin mantığını öğrenir.
- ✓ Foreach döngüsünü öğrenir.
- ✓ Dizilerle ilgili problemleri çözer.



Diziler

Bellekte ard arda yer alan aynı türden nesneler kümesine dizi (array) denilir. Bir dizi içerisindeki bütün elemanlara aynı isimle ulaşılır. Yani dizideki bütün elemanların isimleri ortaktır. Elemanlar arasındaki ayırt edici özellik, bellekteki yeridir.

5 elemanlı bir tamsayı dizisi bellekte aşağıdaki gibi yerleştirilir

dizi[]		Dizinin ismi İndeks			
1020	dizi[0]	†			
-20	dizi[1]	dizi[3]			
5	dizi[2]				
0	dizi[3]	Dizi indeks operatörü			
16587	dizi[4]	DIZI III deno operacora			

C# dilinde bütün diziler **System.Array** sınıfından türetilir. Bir dizinin oluşturulması iki farklı şekilde yapılabilir. Birinci yöntem bildirim ve tanımlamanın aynı satırda yapılması;

string [] kişiler =new string[20]

şeklindedir. Burada 20 elemanlı kisiler isminde string türünden bir dizi tanımlanmıştır. İkinci yöntem olarak diziyi aşağıdaki şekilde bildirim ve tanımlama ayrı satırda olacak şekilde oluşturmak istersek;

string [] kişiler;

kişiler=new string[20];

oluşturabiliriz. Bu 2 yöntem dışında **dizi** oluşturulurken içine değer girmek için şu yöntem kullanılabilir.

String [] kişiler={"Ahmet","Mehmet","Ayşe","Fatma",Canan"}

Burada da yine **kisiler** isminde bir **dizi** oluşturularak aynı satırda dizye değer girilmesi sağlanmıştır. Yukarıdaki dizide "Mehmet" ismli elemana erişmek için;

String isim =kişiler[1];

Son elemanına erişmek için;

String isim = kişiler[4];

İlk elemanına erişmek için ise;

String isim=kişiler[0];



Örnek1: Aşağıdaki kod parçasını bilgisayarımızda deneyelim..

Örnek2: elemanlı isimler isminde bir dizi oluşturarak ekranda foreach döngüsü kullanarak yazdıralım.

```
Static void Main( string [] args)
{

String [] kişiler={ "Ahmet","Ali","Veli","Ayşe","Fatma","Canan"}

Foreach(string isim in kişiler)
{

Console.WriteLine(isim);
}

Console.ReadKey();
}
```



Dikkat Foreach Kullanımı

For ile aynı görevi vardır. Tek farkı boyutu belli olmayan işlemlerde for'u kullanamıyorduk fakat bunu kullanabiliyoruz. Yani biz **Foreach'i** listeler ya da diziler üzerinde işlem yapmak için kullanılan **döngü** yapısıdır. Özellikle dizilerde kullanılıyoruz.



Örnek3: Rastgele üretilen 5 adet sayıyı büyükten küçüğe doğru alt alta gösterin.

Dikkat: Yukardaki örnekte dizi metotlarından "Array.Sort" ve "Array.Reverse" yeralıyor.Diğer dizi içeresindeki metotlara değinelim.

Contains: Bu metot dizi içinde elemanın var olup olmadığını kontrol eder ve geriye **boolean** türünde yani **true** ya da **false** olarak bir değer döndürür.

IndexOf:Contains metodunda yapmış olduğumuz aramada aranan değerin listede var olup olmadığını öğrenmiş olduk. **IndexOf** metodu ile yapacağımız aramada ise aranan değerin **index** numarasını bize gönderecektir. Yani aradığımız değerin bu dizinin kaçıncı değeri olduğunu öğrenebileceğiz.

```
Int sira=Array.IndexOf(aranacak dizi,aranacak ifade);
indexNo = liste.IndexOf(arananDeger);
```



Örnek4: Kullanıcının girmiş olduğu sayının dizide olup olmadığını bulan, varsa kaç adet bulunduğunu ekranda gösteren dizi örneği:

```
using System;
namespace ConsoleApp1
  class Program
    static void Main(string[] args)
    {
       {
         int[] sayilar = { 60, 80, 55, 42, 13, 24, 26, 25, 26, 55, 45, 50, 50, 40};
         int sayi, kontrol = 0;
         Console. Write("Bir sayı giriniz:");
         sayi = Convert.ToInt32(Console.ReadLine());
         for (int i = 0; i < sayilar.Length; i++)</pre>
            if (sayi == sayilar[i])
              kontrol++;
         if (kontrol == 0)
            Console.WriteLine("Sayı dizi içinde bulunamadı...");
         }
         else
         {
            Console.WriteLine("Bu sayı dizide {0} adet var", kontrol);
         Console.ReadLine();
    }
 }
```



Örnek5: Kullanıcı tarafından dizinin boyutunu belirledikten sonra diziye veri atmayı veren program adımları...

Örnek6: Kullanıcıdan alınan metnin içinde bulunan sesli harf sayısını bulan c# console uygulaması

```
static void Main(string[] args)
{
    char[] harfler = { 'a', 'e', 'l', 'i', 'o', 'ö', 'u', 'ü' };
    string metin;
    int sayac = 0;
    Console.WriteLine("Metin giriniz : ");
    metin = Console.ReadLine();
    for (int i = 0; i < harfler.Length; i++)
    {
    for (int j = 0; j < metin.Length; j++)
        {
        if (metin[j] == harfler[i])
        {
            sayac++;
        }
      }
    }
    Console.WriteLine(sayac);
    Console.ReadLine();</pre>
```



Dikkat: char[] harfler = { 'a', 'e', 'ı', 'i', 'o', 'o', 'u', 'ü' };

string[] kelimeler = { "Ali","Mehmet","Ayşe"}; girilen kelimenin indisi ile char'ın indisi aynı
yani string bir char dizisidir.

ÇOK BOYUTLU DİZİLER

C# ile iki (2) veya daha fazla boyutlu dizi tanımlayabiliriz. Çok boyutlu dizileri yani matrisleri kısaca tanımlamak gerekirse satırlara ve sütunlara ayrılmış veri kümeleridir. Bu veri kümeleri bilgileri saklamak amacıyla kullanılır. Diziler ile aynı çalışma mantığına ve özelliklerine sahiptir. Tek farkı içerisinde tanımladığınız boyuta göre birden fazla aynı tipte değişken taşımasıdır.

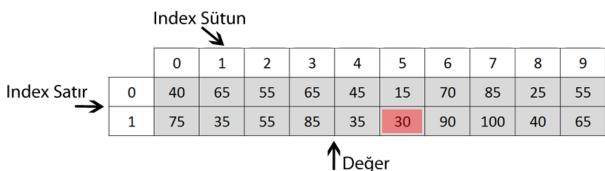
int[] BirinciSınavNotları = new int[10];

Index —	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Değer 	80	65	95	45	75	65	75	10	35	30

BirinciSınavNotları[5] = 65

*Tek boyutlu bir dizi kullanarak 10 öğrencinin sadece bir sınav notunun tutulabilmesini sağlayabiliriz. İkinci sınav notlarını tutabilmek için yeni bir dizi daha tanımlamamız gerekmektedir. Ancak 2 boyutlu bir dizi tanımlayarak tek bir dizi içerisinde iki sınav notunu taşıyabiliriz.





 $T\ddot{u}mSinavNotlari[5,1] = 30$



Örnek7: 2 boyutlu bir dizinin satır ve sütun sayısının kullanıcı tarafından girilmesi işlemini gerçekleştireceğiz. Kullanıcı 2 boyutlu oluşturacağımız dizinin kaç satır ve kaç sütundan oluşacağını belirleyecek ve oluşturulan bu dizi içerisine rasgele 0-100 arası sayılar gireceğiz.

```
static void Main(string[] args)
    {
        Console.Write("Satır sayısını gir>>");
        int a = Convert.ToInt32(Console.ReadLine());
        Console.Write("Sütun sayısını gir>>");
        int b = Convert.ToInt32(Console.ReadLine());
        Console.WriteLine("=======");
        Random rnd = new Random();
        int[,] dizi2 = new int[a, b];
        for (int i = 0; i < a; i++)
        {
           for (int j = 0; j < b; j++)
             dizi2[i, j] = rnd.Next(0, 50);
             Console.Write(dizi2[i, j] + "-");
           Console.WriteLine();
        }
        Console.ReadKey();
    }
}
```